

Lalàna laharana faha 98-029 mitondra Fehezan-dalàna momba ny Rano

Lalàna laharana faha 98-029 mitondra Fehezan-dalàna momba ny Rano

Ny Antenimieram-pirenena dia nandany tamin'ny fivoriambeny ny 19 Desambra 1998.

NY FILOHAN'NY REPOBLIKA,

- Araka ny Lalàm-panorenana,
- Araka ny fanapahan-kevitry ny Fitsarana Avo momba ny Lalàm-panorenana laharana faha 04-HCC/D3 tamin'ny 13 Janoary 1999.

Dia mamoaka ny Lalàna izay toy izao ny votoatiny:

ANDININY 1: Ny rano dia anisan'ny fananam-pirenena iombonana. Ny vondrom-paritra tsirairay dia mpiantoka izany ao amin'ny fari-pahefany avy.

Ny anton'ity fehezan-dalàna ity dia ny:

- maha menabem-panjakana tsy azo amidy ny rano
- fitantanana, ny fikajiana sy ny fanomezan-danja ny tahirin-drano
- fandaminana ny sampan-draharaham-panjakana momba ny famatsian-drano fisotro sy fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokantrano
- fikajiana ny rano
- famatsiam-bola ny sehatry ny rano sy ny fanadiovana
- fandaminana ny sehatry ny rano sy ny fanadiovana.

NY AMIN'NY MAHA FANANAM-PIRENENA NY RANO

ANDININY 2: Ny rano dia fananam-pirenena tafiditra ao anaty menabem-panjakana tsy azo hamidy. Izy dia tsy azo raisina ho fananan'olon-tsotra afa-tsy araky ny fepetra voalazan'ny lalàna mifehy ny olona sy ny fananany izay mikarakara ny momba izany, ary koa ny faneren-draharaha manan-kery miaraka aminy eto amin'ny tanin'ny Madagasikara.

NY AMIN'NY FEPETRA ANKAPOBENY SY NY SEHATRA FAMPIHARANA AZY

ANDININY 3: Ity fehezan-dalàna ity dia mihatra amin'ny rano rehetra ao anaty menabem-panjakana tsy azo amidy, ny rano ambonin'ny tany sy ny rano ankibon'ny tany.

ANDININY 4: Ny famaritana sy ny anaran'ny rano miankina amin'ny menabem-panjakana tsy azo amidy voajanahary sy noforonina mifanaraka amin'ny lalàna dia fehezin'ny fepetra voalazan'ny and. 4a), 4b), 4c) sy 5 ao amin'ny didy hitsivolana laharana faha 60.099 nivoaka tamin'ny 21 Septambra 1960 mifehy ny faritra iombonana, novàn'ny didy hitsivolana laharana faha 62.035 nivoaka tamin'ny 19 Septambra 1962.

ANDININY 5: Ny petra-pitaovana, tao-raha, lahasa sy asa nataon'isam-batan'olona, orinasa miankina na tsy miankina, mitarika fakan-drano ambonin'ny tany na ankibon'ny tany, naverina amin'izay nisy azy na tsia, ka mety hisy fiantraikany amin'ny haavo, ny hatsara sy ny fikorianany, dia apetraka eo ambany fanaraha-maso tsy tapaka ataon'ny fitondram-panjakana. Torak'izany koa ny famarinana mitohy na mitsitapitapy, na dia tsy mandoto aza.

NY AMIN'NY RANO AMBONIN'NY TANY SY ANKIBON'NY TANY

ANDININY 6: Ny rano ambonin'ny tany dia fitambaran'ny ranonorana sy rano mikoriana eo ivohon'ny tany, dobon-drano na lakan-drano, renirano sy vavarano lehibe, lakandrano fifamoivoizana sy lakandrano notarihina, lakandrano sasantsasany natao tambazotra, farihy masira mifandray amin'ny ranomasina, matsabory, farihy sy ny karazany, honahona, toerana mando. Ny rano ambonin'ny tany dia tafiditra ao anaty menabem-panjakana tsy azo amidy.

ANDININY 7: Didim-panjakana no hamaritra ny fepetra:

- fanasokajiana ny zotran-drano, sampan'io zotran-drano io na farihy ao anaty faritra iombonana
- fifandraharaham-pamokarana momba ny zotran-drano azo ifamoivoizana na ilakanana, voajanahary na vitan'olombelona
- fanafoanana ny anarana, zotran-drano azo ifamoivoizana na ilakanana, sy voatazona ao anaty menabem-panjakana tsy azo amidy amin'ny alàlan'ny fifandraharam-pamokarana na tsia.

ANDININY 8: Ny rano ankibon' ny tany dia fitambaran'ny rano anaty faritra misy rano sy ny loharano.

Ny rano ankibon'ny tany dia tafiditra ao anaty menabem-panjakana tsy azo amidy

Ny loharano izay miboiboika avy ao anaty tany ara-boajanahary dia tafiditra ao anaty menabem-panjakana tsy azo amidy.

ANDININY 9: Ny anton'ny fepetra voalazan'ity lohateny ity dia ny fametrahana ny teti-pitantanan-drano mirindra amin'ny fifandraisana misy eo amin'ny endrika habetsahana sy hatsarana na amin'ny rano ambonin'ny tany sy rano ankibon'ny tany.

I. NY AMIN'NY FIAROVANA NY RANO

NY AMIN'NY FIAROVANA NY HABETSAHANA

1. NY AMIN'NY FAKANA RANO AMBONIN'NY TANY

ANDININY 10: Tsy misy asa azo tanterahina amin'ny rano ambonin'ny tany voafaritry ny andininy faha 6 amin'ity fehezan-dalàna ity, na novàna na tsia ny toetrany; tsy misy familiana làlana ny rano ao anaty menabem-panjakana tsy azo amidy, na amin'ny fomba inona na inona ny antony, amin'ny hakana azy avy amin'ny zotrany na fotoana fohy na maharitra raha tsy nahazoana fanomezan-dalana. Ny fepetra ahazoana fanomezan-dalana dia ho faritan'ny didy aman-dalana avy amin'ny tolon-kevitry ny Fahefam-Pirenena momba ny Rano sy ny Fanadiovana (ANDEA) voatondron'ny lohateny faha V amin'ity Fehezan-dalana ity. Na izany aza anefa, dia tsy ilàna fahazoan-dàlana, ny fakana rano ambonin'ny tany tsy mihoatry ny fatra voafetran'ny lalàna ho ampiasain'ny olona manokana.

2. NY AMIN'NY FAKANA RANO ANKIBON'NY TANY

ANDININY 11: Ny fakana rano ankibon'ny tany dia tsy azo atao raha tsy misy fahazoan-dàlana afatsy ny ho ampiasain'olona manokana ka tsy mihoatra ny fatra habetsahana voafetran'ny lalàna sy tsy ahiana hiteraka fandotoana ny tahirin-drano. Ny fepetra ahazoana ny fanomezan-dalana dia ho faritan'ny didim-panjakana natolotry ny Fahefam-pirenena momba ny Rano sy ny Fanadiovana.

1. NY AMIN'NY FANDOTOANA NY RANO

ANDININY 12: Ny olona rehetra na orinasa miankina na tsy miankina amin'ny fanjakana, manana anton'asa miteraka fahalotoana na ahiana hitera-doza hoan'ny tahirin-drano sy ny fahadiovan'ny toerana, dia tsy maintsy maminavina fepetra manokana ho entina hanafoanana na hisorohana ny loza tsapa na heverina ho toy ny misy .

Raha misy tsy fanajana ny voalazan'ny paragrafy etsy aloha, ny mpandoto dia terena handoa ny tentina lelavola mifanentana amin'ny haben'ny fandotoana nataony izay feran'ny didy, araky ny fitsipika mandoto manefa.

ANDININY 13: Ho fampiharana ity fehezan-dalana ity, ny "fandotoana" dia midika ho famarinana, fampikorianana, fanimpazana, fametrahana mivantana na ankolaka zavatra isan-karazany, ary amin'ny ankapobeny zavatra mety hiteraka na hampitombo ny fahasimban'ny rano ambonin'ny tany na rano ankibon'ny tany, amin'ny fanovàna ny toetoetra ara-pizika, biolojika na bakteriolojika sy taratra voajanahary.

2. NY AMIN'NY FAIKA

ANDININY 14: Raisina ho toy ny faika avokoa ny poti-javatra tavela taorian'ny famokarana, fanodinana na fampiasana ny zavatra rehetra, akora, vokatra avy amin'ny zavatra nilaozana na tian'ny tompony ilaozana.

Eo amin'ny fampiharana ity fehezan-dalana ity, dia ho jerena manokana ny faika izay, noho ny fomba famokarana azy na fitehirizana azy dia mety handoto ny rano , ka hanimba ny fahasalaman'olombelona sy hampikoroso fahana ny tontolo iainana.

Araka ny fepetra takian'ny tontolo iainana, tahaka ny voalazan'ny lalàna laharana faha 90.003 nivoaka tamin'ny 21 Desambra 1990 momba ny satan'ny tontolo iainana, sy mba hampihenana ifotony ny famokarana ny faika, ny fitondram-panjakana voatondron'ny lohateny faha V amin'ity fehezan-dalana ity dia tsy maintsy manao ny fanaraha-maso ny asan'ny orinasa izay mety hitera-doza na fahavoazana avy amin'ny faika vokatra na nokarakaraina.

ANDININY 15: Ny olon-tsotra na orinasa izay mamokatra na mitazona faika mety hiteraka fahasimban'ny tany, ny biby sy ny zava-maniry, handoto ny rivotra na ny rano sy, amin'ny ankapobeny, hanimba ny fahasalaman'ny olombelona ary koa hampikoroso fahana ny tontolo iainana, dia tsy maintsy miantsoroka ny fanalana na fikarakarana izany.

ANDININY 16: Ny fanafoanana ny faika avy any an-tokantrano dia andraikitry ny kaominina izay afaka hamatsy vola manontolo na ampahany ny teti-bidin'ny asa araka ny didy manan-kery.

Ankoatr' ireo fepetran'ny rijan-teny mety hivoaka aoriana, ny fanafoanana ny faika avy amin'ny fanodinana akora, fitrandrahana harena an-kibon'ny tany sy ny hafa, dia miankina amin'ny finiavan'ny olon-tsotra.

Ny mpanodina akora sy mpamokatra faika isan-karazany, dia tsy maintsy mametraka ireo faika ireo amin'ny toerana miantoka ny fiarovana ny tontolo iainana sy mizaka ny teti-bidim-pitaterana, fanafoanana na ny fikarakarana azy.

ANDININY 17: Eo amin'ny dingana fanafoanana, ny orinasa izay mamokatra, manafatra na manafoana ny faika dia tsy maintsy mampahafantatra ny fitondram-panjakana ny momba ny fiandohana, ny karazana, ny toetoetra, ny hampiasana sy ny fomba fanafoanana ny faika izay vokariny, omeny ny olon-kafa na raisiny an-tanana.

ANDININY 18: Didim-panjakana no hamaritra ny fepetra afahana mifehy na mandrara ny famarinana, fanariana faika, fametrahana mivantana na ankolaka rano na zavatra, amin'ny ankapobeny zavatra mety hanimba ny hatsaran'ny rano ambonin'ny tany na ankibon'ny tany.

3. NY AMIN'NY FANADIOVANA

ANDININY 19: Ny fanadiovana dia midika amin'ny hevitry ity fehezan-dalana ity, fepetra rehetra entina hanafoanana tanteraka ny antony mahatonga ny loto mba hiarovana ny tahirin-drano, ny hatsaratsara ny manodidina, ny fahasalamana sy ny fiarovana ny mponina, ny fahadiovan'ny daholobe, ny fambolena, amin'ny fiarovana ny tontolo voajanahary sy ny tontolo manodidina, amin'ny fitehirizana ny toeram-bakoka . Ny fanadiovana ny vohi-paritra be mponina voatondron'ireto fepetra ireto, dia ny mba hiantohana ny famoahana ny ranonorana sy ny rano avy nampiasaina ary ny fanariana azy ao anaty fanarian-drano maloto, amin'ny fomba mifanaraka amin'ny izay takian'ny fahasalamam-bahoaka.

Ny fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokatrano dia mikasika ny famoahana sy fikarakarana ny rano avy nampiasaina ataon'ny mpanjifa, taorian'ny fizaran-drano tamin'ny alalan'ny famatsian-drano fisotro madio.

Ny Antokon-draharaha Mpandamina ny asa famatsian-drano fisotro dia azo ampiandraiketina amin'ny alalan'ny didim-panjakana ny fanadiovana tambabe ny rano nampiasana avy any an-tokantrano.

ANDININY 20: Anjaran'ny vondrom-paritra na antonkon-draharaha rehetra na orinasa voatondro ao amin'ny and.17 etsy ambony, no miantoka ny famoahana ny rano isan-karazany izay noraisiny tamin'ny fomba manaja ny tanjona nofaritana mba hitazonana sy hanatsarana kokoa ny hatsaran'ny toerana mpandray ho fampiharana indrindra ny foto-kevitra voalazan'ity toko ity.

Na izany na tsy izany, ny rano nampisaina avy any an-tokantrano sy ny ranonorana dia tsy maintsy ho diovina mitambabe araka ny fepetra apetraky ny rijan-teny fampiharana an'ity fehezan-dalana ity.

Ny fanadiovana isam-batan'olona dia azo omen-dalàna ohatra raha mitaky vesatra be loatra eo amin'ny lafiny toe-karena na teknika ny fampiasana fampitaovana tambabe na tsapa fa manimba ny hatsaran'ny rano ambonin'ny tany mpandray. Na dia izany aza anefa, ny fametrahana ny zotra natokana tanteraka ho famoahan-drano maloto isam-batan'olona, dia voarara tsy hifanindry eo anelanelan'ny fantsom-panarian-dranon'ny trano fonenana sy ny taozavatra an'ny daholobe.

ANDININY 21: Ny famarinana ny rano avy nampiasaina hafa noho izay avy any antokan-trano, ao anaty lakan-drano maloto an'ny daholobe dia tokony ahazoan-dàlana mialoha avy amin'ny vondrom-paritra tompon'ny taozavatra lalovan'ireo rano avy nampiasaina ireo alohan'ny hivarinany any an-kafa.

Ny fanomezan-dàlana dia mametraka, arakaraka ny karazan'ny zotra lalovana na ny fikarakarana natao, ny toetoetra tokony hananan'ireo rano avy nampiasaina, mba ho azo raisina.

Na izany aza, dia tsy maintsy hajaina ny fepetra voalazan'ny rijan-teny manan-kery momba ny tanàn-dehibe sy ny toeram-ponenana mikasika ny famarinana ny rano sy ny zavatra avy nampiasaina.

ANDININY 22: Ny rano isan-karazany avy amin'ny fanodinana akora, izay ho diovina dia tsy azo afangaro amin'ny ranonorana sy ny rano avy amin'ny fanodinana akora izay azo ariana tsy misy fikarakarana. Na dia izany aza anefa, ny fampifangaroana dia azo atao ihany raha ohatra ka tsy manasarotra velively ny fanadiovana, neken'ny toeram-pitiliana ara-dalàna.

Ny famoahana rano avy amin'ny fanodinana akora ho ao anaty zotra iombonana momba ny fanadiovana, raha nahazoan-dàlana, dia tsy maintsy ialohavan'ny fikarakarana mifandraika amin'izany.

II. NY AMIN'NY FITEHIRIZANA NY TAHIRIN-DRANO

ANDININY 23: Ny fanatanterahana ny fanajariana taozavatra, na lahasa, nataon'ny antokon-draharaha miankina na tsy miankina amin'ny fanjakana, dia ialohavan'ny fanadihadiana sy fandinihina ny fiantraikany amin'ny tontolo iainana fehezin'ny fepetra voalazan'ity fehezan-dalana ity sy izay voalaza arak'izany ao amin'ny làlana laharana faha 90.003 nivoaka tamin'ny 21 Desambra 1990 momba ny satan'ny tontolo iainana, nohon'ny antony maha izy azy ireo, ny firafiny na ny toetry ny faritra voakasika izany, ireo asa ireo dia mety hisy fiantraikany eo amin'ny tontolo iainana sy hiteraka fikorontanan'ny fiveloman'ny zava-manan'aina ao anaty ny rano .

ANDININY 24: Ho fiarovana ny renirano, farihy, matsabory, velaran-drano sy zotran-drano, rano ankibon'ny tany, dia voarara ny manipy na mametraka ao anaty sahan-driaka zavatra maloto na zavatra hafa izay mety hitarika fahasimbana amin'ny lafiny habetsahana sy hatsarana ny toetoetry ny tahirin-drano.

Velaran-tany voafaritra araka mari-tany sy haibolan-tany, notarihana avy tamin'ny renirano iray na maromaro no mandrafitra sahan-driaka. Ny sahan-driaka dia singan-drano mikoriana ivohon'ny tany sy rano ankibon'ny tany izay voarakitra an-tsoratra ary nampiasaina ho toy ny singan-java-manaina, fiaraha-monina ara-toekarena sy ara-politika ho amin'ny tetim-pivoarana sy fanajariana ny tahirin-drano voajanahary.

ANDININY 25: Araky ny fepetran'ny politika momba ny ala, ny andraikitra lehibe ho mpiaro ny rakotr'ala, na farafaharatsiny izay rakotr'ahitra matevina eo amin'ny sahan-driaka, ary koa ny fiarovana amin'ny fikaon'ny riaka, ny tototry ny antsanga, ny fidiran'ny fasika eo amin'ny foto-drafitrasa famokarana herin'aratra sy ny velaran'ny tany voatondraka ka ahazoan'ny daholobe tombotsoa, dia hanaovana fifanakalozanan-kevitra manokana, mba hiazonana ny fetra hatsaran'ny rano, handrindrana ny fikorianana sy hisakanana ny tondra-drano mahatsiravina.

ANDININY 26: Ny fiarovana ny ala voajanahary na ala novolena dia fehezin'ny fepetra voalazan'ny lalàna laharana faha 97-017 nivoaka tamin'ny 16 Jolay 1997 momba ny fanavaozana ny lalàna mifehy ny ala, fa indrindra ny lohan-teny II sy izay momba ny lalàna mifehy ny fandripahana ala sy ny doro-tanety.

ANDININY 27: Hisy rijan-teny fampiharana hametraka ny fepetra manokana momba ny ala mifototra eo amin'ny sahan-driaka mandray ny rano trambo, izay miaro amin'ny fiovaovan'ny toetr'andro mampidi-doza , ny fivalanan'antontam-potaka , ny fihotsahan-tany ary miaro ny antsana be loatra anaty antontan-drano.

Ny fepetra fiarovana voatondron'ny paragrafy etsy ambony dia azo ampiharina amin'ny ala manamorona ny renirano sy amin'ny velaran-tany lehibe rakotr'ala mba hiarovana ny olona amin'ny voina voajanahary.

III. NY AMIN'NY FAMPANJARIANA NY TAHIRIN-DRANO

ANDININY 28: Ny laharam-pahamehana amin'ny fampiasana ny tahirin-drano ambonin'ny tany sy ankibon'ny tany dia voafaritra amin'ny alalan'ny didim-panjakana avy amin' ny tolo-kevitry ny Fahefam-pirenena momba ny rano sy ny Fanadiovana, arakaraky ny fepetra manokan'ny tahirin-drano ao amin'ny faritra voakasika izany.

Raha misy famerana ny tahirin-drano azo ampiasaina, dia omena tombon-dahiny ny famatsian-drano fisotro madio araky ny fenitra fandaniana voatana amin'ny fampiharana ity fehezan-dalana ity.

NY AMIN'NY RANO FANONDRAHANA

ANDININY 29: Ny rano fanondrahana tany dia mety avy amin'ny rano ambonin'ny tany na rano ankibon'ny ny tany .

Ny petra-pitaovana fitarihan--drano natokana ho an'ny fanondrahana tany dia manaja ny mari-penitry ny fatran-drano ilaina amin'ny voly, faritan'ny didim-panjakana. Ny habetsahan'ny rano nalaina dia tsy tokony hampihena ny rano ho an'ny mpampiasa hafa amin'ny tahirin-drano mbola azo ampiasaina.

ANDININY 30: Ny zotram-pitarihan-drano ho an'ny fambolena vatsian'ny Fanjakana vola, dia mijanona ho fehezin'ny

rijan-teny didy aman-dalana rehetra mikasika ny fitantanana, ny fikojakojana ary ny fikajiana ny tambazotra, indrindra ny fepetra voalazan'ny lalàna 90.016 tamin'ny 20 Jolay 1990.

ANDININY 31: Ny tetik'asa rehetra momba ny fanondrahana karakaraina ho an'ny orin'asa na isam-batan'olona dia ilàna ny hevitry ny Fahefam-pirenena momba ny Rano sy ny Fanadiovana mikasika ny fampiasana ny tahirin-drano ambonin'ny tany sy ankibon'ny tany.

NY AMIN'NY RANO HO AN'NY TAOZAVA-BAVENTY

ANDININY 32: Ny fepetran'ity sokajy ity dia mihatra amin'ny asa rehetra ataon'ny isam-batan'olona mampiasa ny rano ho loharanon'angovo, fanodinana akora na fidiram-bola.

Ny fananganana taozava-baventy dia azo ampiankinina amin'ny fametrahana famatsian-drano mizaka-tena mba hisorohana ny olana momba ny famatsian-drano sy mba tsy hahavoa ny mponina amin'ny fizaran-drano fisotro. Na dia izany aza anefa, raha ohatra ka efa tafapetraka ny petra-pitaovana sy ny zotram-pizarana sy famatsiana, ny fanorenana vaovao dia tokony hampirindra ny politika fakana sy famatsiana rano amin'izay efa mijoro teo alohany.

Na izany aza anefa, ny fananganana taovaza-baventy rehetra dia tsy maintsy anaovana fanadihadiana mialoha momba ny fiantraikan'ny fanariana faika amin'ny tontolo iainana, araka ny lalàna laharana faha 90.003 nivoaka tamin'ny 21 Desambra 1990 voatondro ao amin'ny and. 31 etsy ambony.

ANDININY 33: Ny mpitrandraka petra-pitaovana voasokajy dia tsy maintsy mandray ny fepetra rehetra ilaina amin'ny fotoanan'ny famolavolana sy mandritra ny fitrandrahana ny petra-pitaovana, mba hamerana ny fandanian-drano etsy andaniny ary mba hitandroana ny tontolo iainana etsy ankilany, eo amin'ny dingana famokarana samihafa araka ny fepetran'ity lohateny faha II ity.

Rijan-teny fampiharana samihafa no hamaritra, raha ilaina izany, ny fomba fampiharana ity andininy ity.

NY AMIN'NY FAMPIASANA NY RANO HO FAMOKARANA HERINARATRA

ANDININY 34: Ny isam-batan'olona na orinasa tsy miankina dia azo ampandraisana anjara amin'ny fitantanana ny asa momba ny fitrandrahana orinasa sy famokarana herin-jiro avy amin'ny rano.

ANDININY 35: Tsy misy olona mahazo mampiasa ny angovo avy amin'ny farihy sy renirano na toy inona ny fisokajiana azy ireo, raha tsy nahazo fifandraharaham-pamokarana na fanomezan-dàlana avy amin'ny fanjakana izay ho faritana amin'ny alalan'ny didy sy fepetra ny fomba fanomezana azy.

ANDININY 36: Didy no hamaritra ny fepetra teknika momba ny fanajariana ny ivo toeram-pamokarana herin-jiro izay ho hadihadiana mialoha ny traikany amin'ny tontolo iainana araka ny lalàna laharana faha 90.003 nivoaka tamin'ny 21 Desambra 1990 momba ny Satan'ny tontolo iainana.

Raha misy ilana renirano sasantsasany na sampan-drenirano izay ho faritana amin'ny alalan'ny didim-panjakana ny anarany, dia tsy misy fahazahoan-dalana na fifandraharaham-pamokarana azo omena ny orinasa vaovao mpamokatra herin-jiro.

Ho an'ny orinasa efa misy ka mijoro ara-dalàna tamin'ny vanin'andro namoahana ity fehezan-dalàna ity, dia azo atao ny manome azy ireo fifandraharaham-pamokarana na fahazoan-dalàna ireo raha tsy manova ny haavon'ny toha-drano.

Ny fombafomba fanomezan-dàlana avy amin'ny lehiben'ny faritra any an-toerana dia ilàna fanadihadiana ny daholobe sy fampahafantarana tatitra momba ny fandinihana ny traikany amin'ny tontolo iainana arakaraka ny haben'ny taozavatra. Ny fahazoan-dalàna dia manery ny tompony hanaja ny fitsipika momba ny rano, mametra indrindra ny habetsahan-drano alaina sy voatokana.

IV. NY AMIN' NY RAHARAHA FAMATSIAN-DRANO

NY AMIN'NY RAHARAHA FAMATSIAN-DRANO FISOTRO SY NY FANADIOVANA TAMBABE NY RANO NAMPIASAINA AVY ANY AN-TOKANTRANO HO AN'NY DAHOLOBE HO FAMOKARANA HERINARATRA

ANDININY 37: Ny raharaha famatsian-drano fisotro sy ny fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokantrano ho an'ny daholobe, antsoina amin'ny hevitr'ity toko ity,

" raharaha famatsian-drano sy ny fanadiovana", dia raharaha famatsian-drano sy fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokantrano omena ny daholobe, izany hoe ny mpanjifa rehetra, olon-tsotra na orinasam-panjakana na orinasa tsy miankina, manana andraikitra hanao asam-bahoaka voafaritra ao anaty antontan-taratasy fifanarahana.

Ny tontolon'ny asa famatsian-drano fisotro dia anjara andraikitry ny sampan-draharaham-panjakana mifototra amin'ny adidy mamatsy ny mpanjifa rehetra ny habetsahan-drano fisotro sy ny asa farafahakeliny.

Ny fotokevitra sy ny fandaminana io tontolon'ny raharaha famatsian-drano fisotro io dia ho faritan'ny didim-panjakana.

Ny fomba famatsian-drano fisotro sy ny fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokantrano na fitaovana, dia ny fitambaran'ny petra-pitaovana sy foto-drafitr'asa entina hamatsiana rano fisotro sy/na asa fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokantrano ao anaty velaram-paritra iray: petra-pitaovana fisintonan-drano, fakana sy fikarakarana miaraka amin'ny famokarana ny rano; petra-pitaovana fitaterana; foto-drafitr'asa fizarana sy fampidirana ho an'ny rano fisotro madio; foto-drafitr'asa fitaterana toy ny fantson-drano maloto sy foto-drafitr'asa fikarakarana sy fandiovana rano ho an'ny fanadiovana.

ANDININY 38: Ny rano rehetra zaraina ho jifain'ny olona dia tsy maintsy azo sotroina.

Rano fisotro madio dia faritana ho rano natokana ho ampiasain'ny olombelona izay, amin'ny alalan'ny fikarakarana na voajanahary, dia mahatratra ny mari-penitra organoleptika, fiziko-simika, bakteriolojika sy biolojika faritan'ny didim-panjakana.

ANDININY 39: Ny famatsiana rano fisotro ny daholobe sy ny fidirany amin'ny fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokan-trano dia asa ho an'ny daholobe ao amin'ny kaominina.

Ny famokarana ho an'ny tena dia tsy asa ho an'ny daholobe. Kanefa, raha tsy misy na tsy ampy ny fitaovana amin'ny asa famatsiana rano fisotro ny daholobe ao amin'ny faritra voakasik'izany, ny mpamokatra ho an'ny tenany dia afaka mamatsy rano ho an'ny besinimaro, raha toa ka mahazo fanomezan-dàlana mazava hanao izany izy amin'ny alalan'ny fifanarahana voasonia miaraka amin'ny tompon-draharaha voakasik'izany.

Ny famokarana ho an'ny tenany dia faritana ho toy ny asa izay afahan'ny olon-tsotra, na orin'asa iray manantanteraka na/sy ny fitantanana sy fikojakojana mivantana ny petra-pitaovana famatsian-drano fisotro madio ho fanomezana fahafaham-po ny filan'ny tenany.

Didim-panjakana no hametraka ny fepetra fanatanterahana ny famokarana ho an'ny tena.

ANDININY 40: Ny petra-pitaovana famatsian-drano fisotro sy fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokantrano dia anisan'ny fananana iombonan'ny daholobe ao amin'ny kaominina, afa-tsy ny fitaovana natokana ho amin'ny famokarana ho an'ny tena.

NY AMIN'NY FITOMPOANA NY TAOZAVATRA FAMATSIAN-DRANO FISOTRO SY FANADIOVANA HO AN'NY DAHOLOBE

ANDININY 41: Ny tompon'ny taozavatra dia ny manam-pahefam-panjakana tompon'andraikitra manoloana ny mpampiasa ny sampan-draharahara momba ny famatsian-drano sy ny fanadiovana ho an'ny daholobe eo amin'ny velaram-paritra anankiray.

Ny kaominina ambanivohitra sy ambonivohitra dia tompon'ny taozavatry famatsian-drano fisotro sy fanadiovana tambabe ny rano nampisaina avy any an-tokantrano, ao amin'ny faritra iadidiany avy. Amin'ny alalan'ny Filan-kevitry ny Tanana no anaovany ireo andraikitra ireo.

Na dia izany aza anefa, raha mbola tsy mahafeno ny fepetra fahaiza-manao voafaritry ny didim-panjakana hanaovana manontolo na ny ampahany ny andraikitry ny tompon'ny taozavatra izy, dia mbola ho sahanin'ny Minisitra misahana ny Rano fisotro madio ireo andraikitra ireo mandrapaha voahosotra azy ho amin'izany. Mandritra io vanim-potoana io anefa, ny Minisitra misahana ny rano fisotro dia manao ny asan'ny tompon'ny taozavatra mpisolo toerana ny kaominina. Aorian'io vanim-potoana io, ny fifanekena vita teo amin'ny Minisitra misahana ny rano fisotro madio sy ny olon-tsotra dia hafindra tsy misy fepetra amin'ny tompon'ny taozavatra.

Ho fanalefahana ny voalazan'ny paragrafy faha-2 amin'ity andininy ity, ny fokonolona sy/na ny fokontany dia afaka, raha mangataka izy ireo, manao ny asan'ny tompon-draharaha mpisolo-toerana ny famatsian-drano fisotro madinidinika eny ambanivohitra ao amin'ny faritra iadidiany, rehefa eken'ny Antokon-draharaha Mpandrindra voatondron'ny sampana IV amin'ity toko ity, sy ny kaominina mpiahy azy.

ANDININY 42: Na eo aza ny fepetra voalazan'ny and.39 etsy ambony, sy araka ny fepetran'ny and.41 etsy aloha, ny petra-pitaovana famatsian-drano fisotro madio sy fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokantrano dia mijanona ho fananam-panjakana.

Manomboka amin'ny famoahana ho manan-kery ity fehezan-dalàna ity , ireto andraikitra manaraka ireto dia sahanin'ny kaominina :

- fankatoavana ny fampiasam-bola amin'ny famatsian-drano fisotro madio ny taniny
- ny fanoloran-kevitra amin'ny fandaharan'asa fampandrosoana ny famatsian-drano fisotro sy ny fanadiovana ho an'ny daholobe ao an-toerana.

Ny fitaovana dia afindra tsy misy fepetra amin'ny fananam-bahoakan'ny kaominina araky ny fombafomba izay ho faritan'ny didim-panjakana.

ANDININY 43: Rehefa misandrahaka eo amin'ny tanin'ny kaominina maromaro ny fomba famatsian-drano fisotro, na koa hita fa ilaina ny fanitarana ny haben'ny farim-pitrandrahana toeram-pamatsian-drano, noho ny antony ara-teknika, ara-toekarena na hatsaran'ny asa ho an'ny daholobe, ny kaominina dia afaka mikambana mba hampiray ny fitompoana ny taozavatra samy ho tompon'ny taozavatra. Rehefa tsy misy finiavana avy amin'ny kaominina, ny Antokon-draharaha Mpandrindra dia afaka manolo-kevitra fanakambanana ny fitompoana ny taozavatra; miainga avy amin'ny tatitra manamari-pototra ny hetsika, tao aorian'ny fakana hevitry ny kaominina na ny vondron'olona rehetra voakasik'izany. Didim-panjakana no hametraka ny fepetra sy ny fomba fananganana io fikambanan'ny kominina io.

ANDININY 44: Ny andraikitry ny tompon'ny taozavatra dia raiketin'ny didim-panjakana.

NY AMIN'NY FITRANDRAHANA NY PETRA-PITAOVANA FAMATSIAN-DRANO FISOTRO MADIO SY NY FANADIOVANA TAMBABE NY RANO NAMPIASANA AVY ANY AN-TOKANTRANO HO AN'NY DAHOLOBE HO FAMOKARANA HERINARATRA

ANDININY 45: Ny mpitantana ny petra-pitaovana famatsiana dia mpitrandraka, olon-tsotra na orinasa miankina na tsy miankina, malagasy na vahiny izay anankinan'ny tompon-taozavatra ny fanatanterahana sy/na fitantanana sy ny fikojakojana mivantana ny petra-pitaovana.

Raha orin'asa tsy miankina no mpitantana ny petra-pitaovana famatsian-drano, ilay ity dia tsy maintsy mijoro ho orinasa mizaka zo malagasy araky ny fepetra voalazan'ny didy aman-dalàna manankery.

ANDININY 46: Ny fitrandrahana ny petra-pitaova-mpamatsiana dia azo ankinina amin'ny mpitantana mpisolo-toerana amin'ny alalan'ny fifanaraham-pitantanana, na fandraharaham-pamokarana, na noho ny antony manokana tantanin'ny tompon'ny taozavatra mivantana. Ireo fifanarahana ireo dia angatahana fankatoavana mialoha avy amin'ny Antokon-draharaha Mpandrindra.

Didim-panjakana no hamaritra ny fepetra fidirana amin'ny fomba fitantanana ankinina samihafa sy handamina ny fomba fifanaraham-pitantanana, fampanofana sy fifandraharaham-pamokarana; faritany ny fepetra sy ny fomba fampiraharahana sy antso ho amin'ny fifaninanana ho an'ireo karazana fifanarahana telo ireo.

NY AMIN'NY ANTOKON-DRAHARAHA MPANDRINDRA NY ASA FAMATSIAN-DRANO FISOTRO SY FANADIOVANA HO AN'NY DAHOLOBE

ANDININY 47: Atsangana ny Antokon-draharaha Mpandrindra, sampan-draharaham-panjakana mpanao fandraharahana, misahana ny fandrindrana ny asa famatsian-drano fisotro sy ny fanadiovana izay ho faritan'ity fehezan-dalàna ity sy ny didy fampiharana azy, ny anjara andraikiny, ny firafiny, sy ny fomba fiodinany ary ny fomba famatsiam-bolany.

Ny Antokon-draharaha Mpandrindra dia rafitra tekinika, filan-kevitra sy mpanatanteraka manana traikefa eo amin'ny sehatry ny famatsian-drano fisotro sy fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokantrano mitovy sata aman'olon-tsotra sy mizaka tena ara-bola. Raha ilaina izany, dia afaka maka hevitra amin'ny mpitondra sy antokon-draharaha voakasika izany izy eo amin'ny fanantanterahana ny asa nampanaovina azy.

ANDININY 48: Ny Antokon-draharaha Mpandrindra dia indrindra indrindra:

- manara-maso ny fanajana ny fenitry ny hatsaran'ny asa
- mamaritra sy mampanan-kery, araky ny fepetra momba ny vidy ato amin'ity fehezan-dalàna ity, ny vidin-drano, ny hofan'ny fanadiovana sy manaramaso ny fampiharana azy marina.
- manolotra mari-penitra manokana mifandraika amin'ny fomba famatsiana tsirairay, sy mampandany izany eo amin'ny filan-kevim-pitantanana
- mamolavola, mametraka sy manavao ny fomba fampahafantarana mikasika ny petra-pitaovana momba ny famatsiana rano fisotro sy fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokantrano.

ANDININY 49: Ny Antokon-draharaha Mpandrindra dia tantaniny sy entin'ny filan-kevitra atrehin'ny birao mpanantanteraka.

ANDININY 50: Ny filankevitry ny Antokon-draharaha Mpandrindra dia ahitana mpikambana fito atolotra araka ny traikefa manokana ananany. Izy ireo dia tendrena amin'ny alalan'ny didim-panjakana raisina mandritra ny Filan-kevitry ny Minisitra.

Araka izany dia:

- olona iray mahalala tsara ny momba ny famatsian-drano, fikarakarana sy fizarana rano fisotro dia atolotry ny Ministra misahana ny rano fisotro.
- olona iray mahalala tsara ny sehatry ny ara-pahasalamana izay atolotry ny Ministra misahana ny fahasalamana

- olona iray mahalala tsara ny sehatry ny raharaham-pitsarana sy andrim-panjakana izay atolotry ny Ministra misahana ny fitsarana.
- olona iray mahalala tsara mikasika ny toe-karena sy ny toe-bola izay atolotry ny Ministra misahana ny toe-karena sy ny toe-bola.
- solontena iray avy amin'ny mpampiasa ny sampan-draharaham-panjakana momba ny ny rano sy ny fanadiovana izay atolotry ny Praiministra
- solontena iray avy amin'ny tompon'ny taozavatra ao amin'ny kaominina izay atolotry ny Minisitra misahana ny Vondrom-bahoakam-paritra.
- Solontena iray avy ao amin'ny mpitantanana famatsiana izay atolotry ny Minisitra misahana ny rano fisotro madio.

Ny faharetan'ny fotoam-piasan'ny mpikambana ao amin'ny filan-kevitra dia dimy taona azo avaozina. Ny fanendrena dia atao toy izao manaraka izao :

- ny efatra voalohany dia tendrena raha vao mivoaka ho fanta-bahoaka ity fehezan-dalàna ity.
- ny telo hafa dia ho tendrena iray taona aoriana

Ny mpikambana ao amin'ny filankevitra dia tsy azo esorina amin'ny toerany mandritra ny fotoam-piasany, raha tsy verezin-jo.

Ny andraikitry ny mpikambana ao amin'ny filankevitry ny Antokon-draharaha Mpanndamina dia tsy azo ampivadina amin'ny andraikitra maha mpikambana ao amin'ny Governemanta na ao amin'ny Antenimieram-pirenena sy ny asa maha olom-boafidy.

Ny fidirana amin'izany andraikitra izany, dia mitarika avy hatrany fitsaharana amin'ny asa maha mpikambana ao amin'ny filan-kevitra

ANDININY 51: Ny filankevitry ny Antokon-draharaha Mpandrindra dia mifidy ny filohany ao anatin'ireo mpikambana ao aminy mandritry ny fotoam-piasany.

ANDININY 52: Ny birao mpanantanteraka dia tarihin'ny mpitantsoratra mpanantanteraka. Izy dia tendren'ny filan-kevitra hiasa mandritra ny dimy taona, rehefa avy natolotry ny filohan'ny Antokon-draharaha Mpandrindra.

ANDININY 53: Ny fandaminana, ny andraikitra, ny fomba fiasa sy ny famatsiam-bolan'ny Antokon-draharaha Mpandrindra dia faritana amin'ny alalan'ny didim-panjakana.

NY AMIN'NY FAMATSIAM-BOLA SY NY FOTO-KEVITRA MIKASIKA NY VIDIN'NY ASA FAMATSIAN-DRANO SY FANADIOVANA HO AN'NY DAHOLOBE

ANDININY 54: Ny politikam-bidy sy ny famerenana ny saram-pandraharahana momba ny asa famatsian-drano fisotro sy ny fanadiovana dia tsy maintsy manaja ny foto-kevitra manaraka ireto:

- Ny fampiasana ny rano vatsiana ho an'ny daholobe, na eo amin'ny fatsakana iraisana na eo amin'ny rano nampidirina ho ann'olon-tokana, dia andoavam-bola.
- Momba ny famatsian-drano sy fanadiovana isam-batan'olona, ny vidy ampiharina dia tokony afahana manao fifandanjana ara-bolan'ny mpitantana ny famatsian-drano manao famerenana manontolo ny sarany
- Ny tentin'ny famatsiam-bola sy ny fitrandrahana, andaniny sy ny fahafaha-mandoan'ny mpanjifa ankilany, dia tafiditra ao anaty ny foto-kevitra momba ny filazam-bidin'ny rano sy ny fametrahana ny haba ho an'ny fanadiovana
- Ny vola voaangon'ny tompon'ny taozavatra sy ny mpitantana avy amin'ny asa famatsian-drano fisotro sy fanadiovana dia ho atokana amin'io raharaha io ihany.
- Ny fomba famaritam-bidy dia tsy maintsy ahitana fepetra hafahan'ny mpanjifa isan-tokantrano kely fidiram-bola, mampiasa ny famatsian-drano fisotro.

ANDININY 55: Noho ny antony fitsinjovana ny mpiara-belona eo amin'ny asa famatsian-drano sy ny fanadiovana ho an'ny daholobe, ny haba manontolo sy ny tataon-kaba raisin'ny vondrom-bahoakam-paritra eo an-toerana avy amin'ny vidin-drano dia tsy mihoatra ny 10% ny tentiny afakaba.

ANDININY 56: Ny vondrom-bahoaka ao an-toerana tompon'ny taozavatra dia mitazona sora-bola fanampiny ao amin'ny teti-bolany ho an'ny raharaha famatsian-drano fisotro sy fanadiovana tambabe ny rano nampiasaina avy any an-tokantrano izay atao mivantana ny fitantanana azy ho an'ny vesatra sy ny vola miditra izay mikasika azy rehefa nankinina ny fitantanana.

Mametraka kaotim-bola izy araky nyfomba voafaritry ny Antokon-draharaha Mpandrindra ao anatin'ny enim-bolana manaraky ny fiafaran'ny taom-piasana.

ANDININY 57: Ny fombafomba fampiharana ny fepetran'ity sampana ity dia ho vahavahana amin'ny alalan'ny didy fampiharana.

NY AMIN'NY FANARAHA-MASO SY FIKAJIANA NY RANO FIFANOLANANA - FEPETRA FAMAIZANA SY FANASAZIANA

NY AMIN'NY FANARAHA-MASO NY HATSARAN'NY RANO

ANDININY 58: Ny fanaraha-maso ny hatsaran'ny rano dia ataon'ny fitondrana mahefa tsy tapaka. Ny mpitrandraka dia tsy maintsy manara-maso mandrakariva ny hatsaran'ny rano, amin'ny alalan'ny fitiliana tsy tapaka izay tsy maintsy atolony ny fitondrana mahefa ny vokatr'izany sy tsy maintsy hampandre azy ny fiovana rehetra misy eo amin'ny tokonam-petra voadidy na mety hisy fiantraikany amin'ny fahasalamam-bahoaka.

Didim-panjakana no hanoritsoritra ny fombafomba fampiharana ity andininy ity.

ANDININY 59: Ankoatry ny fitiliana mivantana ny fahalotoana, ny fomba fanao atao hoe « fanaraha maso samy irery » dia ny fepetra notanterahin'ny mpitrandraka, na izay atao eo ambany fiandraiketany, nangatahan'ny fitondram-panjakana, sy araky ny fepetra izay nosoritana taminy.

Ny fahafaha-manara-maso samy irery, atao eo ambany fiadidian'ny mpitrandraka, dia tokony ho fenoina sy lanina amin'ny alalan'ny fitiliana atao amin'ny finiavan'ny Manam-pahefam-pirenena momba ny Rano fisotro madio sy ny Fanadiovana.

ANDININY 60: Ny fahafaha-manara-maso dia mikasika, alohan'ny zavatra rehetra, ny famoahana zavatra mandoto; na koa misy fepetra ao amin'ny faritra ambanivohitra, manakaiky ny petra-pitaovana.

Mba hatratrarana ny tanjona napetraka, ny fahafaha-manara-maso samy irery dia mitaky fepetra ara-dalàna sy matetika araka izay azo atao ka ho faritan'ny didim-panjakana ny fombafomba fanaovana izany fa indrindra momba ny fakana sy fampiasana rano ary koa ny fanariana isan-karazany eny amin'ny petra-pitaovana nosokajiana ho enti-miaro tontolo iainana.

NY AMIN'NY FIKAJIANA NY RANO

ANDININY 61: Ny mpikajy rano dia manam-pahefana sy/na antokon-draharaha hafa nomena fahefana hikajy ny tahirin-drano amin'ny hatsarany, habetsahany sy amin'ny lafiny ara-toekarena ho an'ny tombotsoan'ny besinimaro.

Ny fahefan'ny mpikajy rano, voafaritra ao amin'ny paragrafy etsy aloha, dia mahafaoka noho izany ny fitantanana voalanjalanja ny tahirin-drano amin'ny lafiny rehetra sy ny fikajiana ny zava-manan'aina anaty rano sy anaty faritra mando.

ANDININY 62: Didim-panjakana raisina amin'ny filan-kevitry ny ministra no hamaritra ny foto-kevitra mifehy ny fandaminana sy ny fiasa amin'ny fikajiana rano.

NY AMIN'NY FIFANOLANANA SY ADY EO AMIN'NY FANJIFANA

ANDININY 63: Ny ady momba ny fifanoherana na fifanolanana hafa eo amin'ny fampiasana ny tahirin-drano dia tsy maintsy mandalo fanelanelanana alohan'ny hitondrana azy eny amin'ny fitsarana.

ANDININY 64: Raha misy tsy fahombiazan'ny fanelanelanana dia afaka hitsara ny adin'olon-tsotra ny sampan-pitsaram-pitondrana ao amin'ny toerana misy ny tahirin-drano fototry ny ady.

Raha ohatra ka mikasika ny Fanjakana, na ny rantsa-mangaikany ny ady, ny sampam-pitsaram-pitondrana no hany mahefa.

ANDININY 65: Raha misy fifanolanana eo amin'ny samy tompontany amin'izay mety ilana ny rano; ny fitsarana mahefa dia tokony hijery miaraka ny tombotsoan'ny mpamboly amin'ny fanajana tsy maintsy atao amin'ny fananana, sy amin'ny ady rehetra vahaolana manokana sy ny dina ao an-toerana dia tokony ho hampiarina.

NY AMIN'NY FEPETRA FAMAIZANA SY FANASAZIANA

ANDININY 66: Izay mandoto dia tsy maintsy mizaka ny vidin'ny asa mandoto nataony

ANDININY 67: Tsy ho fanohintohinana ny fampiharana ny fehezan-dalàna momba ny fahasalamam-bahoaka mikasika ny fepetra natokana hiarovana ny fahalotoan'ny rano fisotro madio sy ny amin'ny fanaraha-maso ny rano fisotro, ny fandikana ny and. 12, 15, 17, 21 sy 24 amin'ity fehezan-dalàna ity dia voasazy 1 ka hatramin'ny 3 taona an-tranomaizina sy lamandy mitentina 2.5000.000 la ka hatramin'ny 250.000.000 la na iray amin'izy ireo ihany.

Ny fandikana ny and. 10, 11, 32 sy 33 an'ity fehezan-dalàna itysy ny didy ho fampiharana azy fa indrindra ny fanaovana asa vaventy tsy misy fanomezan-dalàna na mifanohitra amin'ny voalazan'ny fahazoan-dàlana, dia voasazy 1 volana ka hatramin'ny 6 volana an-tranomaizina sy lamandy mitentina 250.000 la ka hatramin'ny 2.500.000 la. Na iza na iza mampiasa petra-pitaovam-pamatsian-drano na herin-jiro avy amin'ny rano ka tsy nahazoana fanomezan-dalàna alaina amin'izany dia ho saziana an-tranomaizina 2 volana ka hatramin'ny 1 taona sy lamandy 2.5000.000 la ka hatramin'ny 250.000.000 la na iray amin' ireo sazy ireo ihany, ankoatry ny fanasaziana ara-pitondrana mety hisy toy ny tsy fahazoana mampiasa intsony ny petra-pitaovana .

ANDININY 68: Ny tentin'ny fanasaziana ara-bola rehetra voatonona amin'nyfampiharana ny andininy etsy ambony dia mety hiova arakaraka ny haben'ny fahasimbana sy/na fahalotoana nihatra sy araka ny fifanarahana fampitomboana tentina izay ho faritana amin'ny alalan'ny didim-panjakana.

Na izany na tsy izany, didim-panjakana no hametraka ny sazy ara-pitondrana hampiharina raha misy fandikana an'ity fehezan-dalàna ity.

NY AMIN'NY FAMATSIAM-BOLA NY SEHATRY NY RANO SY NY FANADIOVANA

ANDININY 69: Mba ho fanampiana ny famatsim-bola amin'ny fikajiana, ny fanetsiketsehina sy ny fiarovana ny tahirin-drano, dia azo atao ny mamorona hofa amin'ny fakana ny tahirin-drano, ny fahasimban'ny hatsaran'ny loharano sy ny fiovan'ny fikorianan'ny rano.

ANDININY 70: Ny hofa momba tahirin-drano, amin'ny fakana na fanariana rano na amin'ny fanovana ny fomba fivalanan'ny rano, dia aloa amin'ny fomba mitovy sy ara-drariny, ho an'izay olona na orinasa miankina na tsy miankina mampiasa ny loharano, arakaraky ny habetsahana nalaina.

ANDININY 71: Ny famatsiam-bola ny taozavatra fampandehanana na fiarovana ny tahirin-drano dia mety atao koa amin'ny alalan'ny hofa manokana ho an'ireo taozavatra ireo. Ireo hofa manokana ireo dia aloa amin'ny fomba mitovy sy ara-drariny ho an'ny fampiasana sy izay olona na orinasa miankina na tsy miankina mahazo tombony amin'ireo taozavatra ireo.

Rehefa mety ny firafitry ny fitantanana ireo taozavatra ireo dia tsy maintsy atao mitovy rafitra amin' ny fikambanam-barotra mizaka-tena fehezin'ny lalàna iraisana.

ANDININY 72: Ny Manampahefanam-pirenena momba ny rano sy ny fanadiovana dia afaka manangom-bola, mandray fanomezana sy tolo-pananana isan-karazany ho an'ny sehatry ny rano sy ny fanadiovana, amin'ny alalan'ny fombafomba ara-dalana.

ANDININY 73: Ajoro ny Tahirim-pirenena ho an'ny Tahirin-drano izay ho entina hanomezana fahafampo ny filàna manokana famatsiam-bola ny fikajiana, ny fanetsiketsehana sy ny fiarovana ny hatsaran'ny tahirin-drano. Io tahirim-bola io dia afaka mandray ny hofa tsotra voalaza ao amin'ity lohateny ity sy mandray anjara amin'ny famatsiam-bola ny taozavatra fiarovana, fampandehanana sy fiarovana ny hatsaran'ny tahirin-drano.

ANDININY 74: Didim-panjaka no hanoritsoritra ny fombafomba famaritana sy famoriana ny hofa voalaza ao amin'ity lohateny ity, sy ny fombafomba fametrahana sy fitantanana ny Tahirim-pirenena ho an'ny tahirin-drano.

NY AMIN'NY FANDAMINANA NY SEHATRY NY RANO SY NY FANADIOVANA

ANDININY 75: Mba hiantohana ny fitantanana nohatevenina ny tahirin-drano sy ny fampivoarana mahomby ny tahiin-dranao sy ny fanadiovana, dia ajoro ny Fahefam-pirenena momba ny rano sy ny fanadiovana.

ANDININY 76: Ny Fahefam-pirenena momba ny rano sy ny fanadiovana dia manantontosa iraka nampanaovina azy amin'ny alalan'ny fiaraha-miasa akaiky amin'ny sampan-draharaha maro samihafa voakasik'izany. Ny Fahefana voalaza etoana dia irahina:

- Handrindra, hanao teti-pivoarana, hametraka fandaharana tetik'asa famatsian-drano sy fanadiovana sy hanaraka akaiky ny fanatanterahana izany.
- Hamolavola sy hametraka drafitr'asa enti-manajary ny fanadiovana sy fitarihan-drano.
- Hametraka laharam-pahamehana amin'ny fahazoana ny tahirin-drano sy hamorona tondro filamam-pirenena mikasika izany
- Hampanao rehefa ilaina izany, fandinihina sy asa vaventy mikasika ny zotra fanadiovana sy fitarihan-drano
- Hanangona antontan'isa sy ny vaovao momba ny tahirin-drano
- Hampanjary ny fampiasana ny renirano amin'ny fomba afahana mamokatra otrikaina, fitaterana, fialam-boly sy famokarana angovo
- Hikaroka haitao vaovao mba hampihena ny teti-bidy amin'ny fitrandrahana ny rano
- Hampanao fandinihina sy famakafakana mikasika toe-karena sy toe-bola amin'ny fotoana fohy, antonony sy lavitra ezaka ho amin'ny :
  - 1. fitantanana tonga lafatra ny loharanom-bolan'ny sehatry ny rano
  - 2. famoriam-bola amin'ny alalan' ny tamberina sy haba
  - 3. fandrefesana ara-toekarena ny vokatry ny fampiasam-bola amin'ny sehatry ny rano
- Handray ny haba sy hofa mifandraika amin'ny fampiasana ny tahirin-drano
- Hiantoka ny fanentanana, ny fampahafantarana sy ny fiofanana ao amin'ny sehatry ny taozava-baventy sy ny f ambolena eo amin'ny fampiharana ny politikam-pirenena miady amin' ny fahalotoan'ny rano
- Hanaraka sy handrefy ny fahombiazana sy fepetra fanadiovana sy fiarovana amin'ny fahalotoan'ny tahirin-drano
- Hanantanteraka ny drafitrasa maika amin'ny fiarovana sy ady amin'ny tondra-drano sy hain-tany.

ANDININY 77: Ny Fahefam-Pirenena momba ny Rano sy ny Fanadiovana dia mipetraka eo ambany fiahiana ara-teknika sy ara-pitondran'ny Kabinetran'ny Praiministra, sy ambany fiahiana ara-bolan'ny Ministera misahana ny toe-karena sy ny toe-bola.

Didim-panjakana raisina amin'ny filankevitry ny governemanta no mamaritra ny andraikitra sy ny fampandehanana ny Fahefanam-pirenena momba ny rano sy ny fanadiovana.

ANDININY 78: Araky ny fepetra voalazan'ny and.28 sy 77 an'ity fehezan-dalàna ity, ny Fahefam-pirenena momba ny rano sy ny fanadiovana no hany mpiresaka amin'ny mpandraharaha rehetra momba ny tahirin-drano. Ny fifandraisan'io Fahefana io amin'ireo rafitra sasantsany ao amin'ny governemanta, ny Faritany mizaka tena sy ny Vondrom-bahoaka hafa, indrindra ireo mpandraharaha tsy miankina dia ho faritana mazava amin'ny alalan'ny didim-panjakana.

FEPETRA TETEZAMITA SY FARANY

FEPETRA TETEZAMITA

ANDININY 79: Mandra-pametraka ny rafitra sy antokon-draharaham-pitondrana sy teknika voalazan'ity fehezan-dalàna ity ao anatin'ny tontolon'ny rano sy ny fanadiovana, ny rafitra sy ny antokon-draharaha voalazan'ny fepetran'ny didy aman-dalàna teo aloha dia mijanona ho manan-kery.

ANDININY 80 : Mandritra ny fepotoana 2 taona manomboka amin'ny vanin'andro mampanankery ity fehezan-dalàna ity, ny orinasam-panjakana JIRAMA najoron'ny hitsivolana laharana faha 75-024 nivoaka ny 17 Oktobra 1975, dia afaka manohy ara-dalàna hatrany ny asany na dia tsy misy fifanarahana fandraharaham-pamokarana aza.

Alohan'ny fahataperan'io fepotoana 2 taona io, ny orinasam-panjakana JIRAMA dia tsy maintsy manao fifaneken-draharaham-pamokarana manontolo na ny ampahan'ny petra-pitaovana izay nitrandrahany tamin'ny fotoana namoahana ho lalàna manankery ity fehezan-dalàna ity, amin'ny Manam-pahefana tompon-draharaha, aorian'ny fangatahana manokana ataon'ny JIRAMA amin'ny Ministera misahana ny rano fisotro. Ny faharetan'ny fifaneken-draharaha dia 10 taona.

ANDININY 81: Ny komitim-pitantana ny toeram-pamokaram-panjakana ankehitriny dia manohy hatrany ny asany andavan'andro mandra-pananany zo maha tompon-taozavatra ny kaominina mpiahy azy avy, izay tokony hifanarahany momba ny fitantanana ankinina .

FEPETRA FARANY

ANDININY 82: Ny famindram-pahefana dia hatao amin'ny Faritany mizaka tena amin'ny alalan'ny didim-panjakana .

ANDININY 83: Didim-panajakana no hamahavaha, raha ilaina izany, ny fomba fampiharana ity fehezan-dalàna ity.

ANDININY 84: Foana daholo ny fepetra rehetra teo aloha mifanohitra amin'ny voalazan'ity fehezan-dalàna momba ny RANO ity fa indrindra ny hitsivolana laharana faha 74-002 nivoaka tamin'ny 4 febroary 1974 momba ny sori-dalàm-politika ny rano sy ny herin-jiro amin'ny sampana rano, ny hitsivolana laharana faha 60-173 nivoaka tamin'ny 3 Oktobra 1960 momba ny fanaraha-maso ny rano ankibon'ny tany sy ny didy fampiharana azy, ary ny andininy faha 3 andalana faha 4 sy ny andininy faha 6 an'ny lalàna laharana faha 95-035 nivoaka tamin'ny 3 Oktobra 1995 manome alàlana ny fananganana antokon-draharaha hisahana ny fanadiovana ambonivohitra sy mametra ny tamberina ho an'ny fanadiovana ambonivohitra. Mandra-pametraka tanteraka ny didy vaovao momba ny tamberina ho an'ny fanadiovana ny and.4 ka hatramin'ny faha 12 an'ny lalàna laharana faha 95-035 dia mijanona ho manankery, ary ho foana raha vao mivoaka ny rijan-teny vaovao.

ANDININY 85 : Ity lalàna ity dia avoaka amin'ny gazetim-panjakan'ny Repoblikan'i Madagasikara mba ho fanta-bahoaka. Hampiharina toy ny lalàm-panjakana izy.

Navoaka teto Antananarivo ny 20 Janoary 1999

